

Sammanträdestid	kl. 8.30 – 11.00		
Sammanträdesplats	Sottunga skola, matsalen		
Beslutande		KOMMUNFULLMÄKTIGE MEDLEMMAR	ERSÄTTARE
	x	Göran Stenros	Raul Petrell
	x	Jenny Nylund	x Nils Eriksson
	x	Stig Törnroos	Thomas Lindström
		John Lindholm	Britta Gustafsson
		Peter Wahlbeck	
	x	Britt Pettersson	
		Erik Eriksson	
	x	Hans Pettersson	
		Kerstin Ivarsson	
Övriga närvarande	Kennet Lundström, sekreterare Björn Rönnlöf, kommunstyrelsens ordförande		
Paragrafer	1 - 11		
Underskrifter	Göran Stenros		Kennet Lundström
	Ordförande		Sekreterare
Protokolljustering	Ort och tid	Sottunga	
	Underskrifter	Hans Pettersson	Nils Eriksson
Protokollet framlagt till påseende	Plats och tid	Sottunga	
	Intyg		
Utdragets riktighet bestyrker	Ort och tid		
	Underskrift	Kennet Lundström Kommunsekreterare	

Organ
Kommunfullmäktige i Sottunga

Sammanträdedatum
18.2.2021

Protokollnr
1/2021

Sammanträdestid: 18.2.2021
kl. 8.30 – 11.00

Sammanträdesplats: Sottunga skola,
matsalen

Ärendets §-nummer

Ärende

1 §	Sammanträdets laglighet och beslutförhet
2 §	Val av protokolljusterare
3 §	Godkännande och komplettering av föredragningslistan
4 §	Val av kommunfullmäktiges presidium 2021
5 §	Instruktion för omsorgsnämnd
6 §	Instruktion för äldreråd
7 §	Kompletteringsval
8 §	Tillsätta äldreråd
9 §	Kommunreformsfrågor
10 §	Anmälningsärenden
11 §	Amorteringsfrihet

Besväransvisning

KF § 1: Sammanträdets laglighet och beslutförhet**Kommunsekreterarens förslag:**

Sammanträdet konstateras lagenligt sammankallat och beslutfört.

Beslut:

Göran Stenros konstaterades haft längst fullmäktigeuppdrag i kommunen och öppnade mötet tills ny ordförande väljs i enlighet med kommunallagen § 42.

Mötet konstaterades lagenligt sammankallat och beslutfört.

KF § 2: Val av protokolljusterare**Kommunsekreterarens förslag:**

Kommunfullmäktige väljer två protokolljusterare. Protokollet justeras efter mötet.

Beslut:

Hans Pettersson och Nils Eriksson valdes till protokolljusterare. Protokolljustering 19.2.2021.

KF § 3 Godkännande och komplettering av föredragningslistan**Kommunsekreterarens förslag:**

Föredragningslistan godkänns.

Beslut:

Enligt förslag med tillägg att fullmäktige beslöt att uppta till behandling § 11 Amorteringsfrihet. Under § 9 beslöts att även behandla anhållan om efterskänkning av lån. Privata avlopp diskuteras under § 10 anmälningsärenden.

KF § 4**Val av kommunfullmäktiges presidium 2021**

Enligt kommunallagens § 40 väljer fullmäktige bland sina ledamöter ett presidium som består av en ordförande och högst två vice ordförande. Presidiet väljs för ett år i sänder. Hela presidiet utses vid samma valförrättning. Den ledamot som längst innehaft ett fullmäktigeuppdrag i kommunen utövar ordförandeskapet tills valförrättningen har slutförts. Enligt kommunens förvaltningsstadga finns det en vice ordförande i kommunfullmäktige.

Om flera av ledamöterna har tjänstgjort under lika lång tid, utövas ordförandeskapet av den ledamot som är äldst av dessa.

Valet förrättas så att fullmäktige föreslår kandidat till ordförande och viceordförandeposten. Valet kan förrättas med slutna sedlar eller öppen omröstning. Den kandidat som får de flesta rösterna torde väljas till ordförande och den andra till viceordförande, förutsatt att fullmäktige väljer en viceordförande.

Beslut:

Nils Eriksson föreslog återval. Förslaget vann enhälligt understöd.

Efter avslutad diskussion konstaterades att fullmäktige valt Göran Stenros till ordförande och Stig Törnroos till viceordförande för kommunfullmäktige 2021.

KF § 5**Instruktion för omsorgsnämnd****KS § 4**

Kommunfullmäktige tillsatte omsorgsnämnd 22.12.2020 § 41. Bifogat förslag till instruktioner reglerar, omsorgsnämndens uppgifter, ansvarsområden, förvaltningsområdets organisation och verksamhetsområden.

Kommunsekreterarens förslag:

Kommunstyrelsen förordar för kommunfullmäktige att bifogad instruktion för omsorgsnämnden godkänns.

Beslut:

Enligt förslag med följande ändringar:

- att nödvändighet av ledningsgrupp kontrolleras (§10 i förslag till instruktion). Om inte nödvändigt stryks stycket om ”ledningsgrupp”.
- § 4 nämnden kan bestå av 3 – 5 ledamöter och 3 ersättare
- § 5 räcker med ”framgår ur förvaltningsstadgan”

KF § 5**Beslut:**

Kommunfullmäktige beslöt att godkänna bifogad instruktion för omsorgsnämnden. Instruktionen träder i kraft efter att beslutet vunnit laga kraft.

Organ
Kommunfullmäktige i Sottunga

Sammanträdesdatum
18.2.2021

KF § 6**Instruktion för äldreåd****KS § 5**

Enligt 31 § (2020/11) i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland ska kommunstyrelsen tillsätta ett äldreåd. Medlemmarna i äldreådet tillsätts för kommunstyrelsens mandatperiod. Närmare bestämmelser om äldreådet och rådets uppgifter finns i äldrelagen (2020:9) för Åland.

Enligt Äldreålag för Åland 10§ ska kommunstyrelsen inrätta ett äldreåd från 1.1.2021. Äldreådet kan vara gemensamt med andra kommuner. Äldreådet väljs bland de äldre i befolkningen och till de primära uppgifterna hör att komma med utlåtanden och bemötanden gällande ärenden som berör den äldre befolkningen och handläggs i kommunen samt att komma med initiativ som berör intresseområden för den äldre befolkningen.

Till äldreådets uppgifter hör, utöver att delta i beredningen av planen, att ge utlåtanden i ärenden som handläggs i kommunen och som har betydelse för den äldre befolkningens välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet och möjligheter att klara sig själv samt den service som den äldre befolkningen behöver och servicens tillgänglighet. Åldrandet kan även ge utlåtanden om andra myndigheters beslutsfattande som berör den äldre befolkningens livsvillkor. Kommunen ska tillhandahålla åldrandet det som behövs för att det ska ha tillräckliga verksamhetsförutsättningar.

Förslag på en ny instruktion för äldreådet har gjorts upp.

Kommunsekreterarens förslag:

Kommunstyrelsen förordar för kommunfullmäktige att bifogad instruktion för äldreådet godkänns.

Beslut:

Enligt förslag med följande ändring:

- § 2, rådet har 3 medlemmar

KF § 6**Beslut:**

Kommunfullmäktige godkände bifogad instruktion för äldreådet.

KF § 7**Kompletteringsval**

KS § 10

Enligt mantalskrivningslängd per 1.1.2021 har följande personer flyttat från orten och har då också förlorat sin valbarhet till nämnder.

Tom Spennert, ersättare i näringsnämnden
Britta Gustaffson, ersättare i fullmäktige

Eftersom det inte är frågan om personliga ersättare behöver inte nya personer väljas, om inte kommunfulläkte beslutar att välja in nya.

Kommunsekreterarens förslag:**Beslut:**

Yoshi Svanberg tillfrågas om hon ställer upp som ersättare i näringsnämnden.

KF § 7

Yo-Shi Svanberg har meddelat att hon ställer upp som ersättare i näringsnämnden.

Beslut:

Yo-Shi Svanberg valdes till ersättare i näringsnämnden 2021-2023.

Fullmäktige konstaterade att Britta Gustafsson flyttat från orten och därmed förlorat sin valbarhet.

KF § 8**Tillsätta äldreåd**

KS § 11

KS § 64 (2020)

Enligt Äldrelag 2020:9 ska kommunerna på Åland inrätta ett äldreåd. Rådets uppgift är att bevaka de äldres intressen vid kommunalt beslutsfattande och att befrämja äldre personers hälsa och välbefinnande. Lagens tolkning är att personer över 65 år omfattas av denna lag.

Kommunen ska också anta en plan för att stöda den äldre befolkningens välbefinnande.

Kommunstyrelsen ska utse medlemmar till äldreådet bland intresserade kommuninvånare som hör till den äldre befolkningen.

Kommunen ska enligt lagen se till att äldreådet får nödvändiga verksamhetsförutsättningar, tex mötesrum, sekreterare och tekniska hjälpmedel.

Kommunsekreterarens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar ärendet.

Beslut:

Ärendet remitteras för ny beredning.

§ 11**Omsorgschefens kommentar:**

Enligt Äldrelag för Åland 10§ ska kommunstyrelsen inrätta ett äldreåd från 1.1.2021. Äldreådet kan vara gemensamt med andra kommuner. Äldreådet väljs bland de äldre i befolkningen och till de primära uppgifterna hör att komma med utlåtanden och bemötanden gällande ärenden som berör den äldre befolkningen och handläggs i kommunen samt att komma med initiativ som berör intresseområden för den äldre befolkningen.

Till äldreådets uppgifter hör, utöver att delta i beredningen av planen, att ge utlåtanden i ärenden som handläggs i kommunen och som har betydelse för den äldre befolkningens välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet och möjligheter att klara sig själv samt den service som den äldre befolkningen behöver och servicens tillgänglighet. Åldrandet kan även ge utlåtanden om andra myndigheters beslutsfattande som berör den äldre befolkningens livsvillkor. Kommunen ska tillhandahålla åldrandet det som behövs för att det ska ha tillräckliga verksamhetsförutsättningar. Förslag på en ny instruktion för äldreådet har gjorts upp.

Organ
Kommunfullmäktige i Sottunga

Sammanträdesdatum
18.2.2021

Kommunsekreterarens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att följande personer utses till äldreråd för Sottunga under perioden under innevarande kommunstyrelsens mandatperiod:

Beslut:

Kommunstyrelsens avsikt är att presentera förslag på 3 personer till nästa fullmäktigemöte.

KF § 8

Beslut:

Britt Pettersson (ordförande och sammankallare), Inga-Lill Pettersson och Raul Petrell valdes till ledamöter i äldrerådet för Sottunga kommun.

KF § 9**Kommunreformsfrågor**

KS § 12 (2021)

KF § 42 (2020)

KS § 66 (2020)

Under de senaste åren har pågått diskussioner om att ändra kommunstrukturen på Åland.

Ett antal utredningar har genomförts, bl.a:

PwC

<https://www.regeringen.ax/demokrati-hallbarhet/kommunutredningen>

(Sandberg, Enestam & Henricson)

<https://www.regeringen.ax/demokrati-hallbarhet/ny-kommunindelning>

Finström-Geta-Sund

<https://www.regeringen.ax/demokrati-hallbarhet/finstrom-geta-sund>

Parallellt med PwC utredning utförde också ÅSUB en enkät. Resultatet berördes i PwC rapporten.

Innan dessa pågick också en utredning som kallades SSSR (samhälls service struktur reformen)

Lumparlands kommunfullmäktige har 2.12.2020 § 74 beslutat anhålla hos landskapsregeringen om en kommunindelningsutredning i landskapets regi för att utreda innebörden av ett eventuellt framtida samgående mellan Lemlands och Lumparlands kommuner. En förutsättning är att landskapslagen om kommunreform upphävs samt att kommunstrukturlagen ändras.

Den nu gällande kommunstrukturlagen, 4 kommuner, är på väg att upphävas och ändras så frivillig samgång möjliggörs. På kommande är också en kriskommunlag.

Den nu gällande kommunstrukturlagen förkastades av samtliga skärgårdskommunernas fullmäktige bl.a. pga att enighet inte fanns gällande kommuncentrum och avsaknad av realistiska förbindelser mellan skärgårdskommunerna.

Avsikten var också att samtliga kommuner borde ha inlett arbete med samgångsavtal. Detta har inte skett.

På Sottunga har diskussioner om framtida samgång strandat eftersom nyttan med samgång hittills inte kunnat klargöras. Frågan som kvarstår är ” Vad blir bättre?”

Det finns ännu inga klara och entydiga löften om att något skulle bli bättre men Sottunga ställs inför ett ofrånkomligt faktum att pengarna tar slut. Delvis pga att kommunerna påförs skyldigheter som man inte får full kompensation för.

Ett annat ofrånkomligt faktum är liten administration. Det blir ohållbart med dagens och framtida krav att upprätthålla en förvaltning med en person i kansli. Då finns heller ingen möjlighet till specialisering. En alltför liten enhet är också mycket sårbar, tex vid sjukdom.

För att klara fortsättningen krävs antingen att landskapet skjuter till mera landskapsandelar eller att kommunen går ihop med annan kommun/kommuner för att klara framtida lagstadgade krav. Den frågan är heller inte helt entydig eftersom det inte finns ekonomiska kalkyler som påvisar att kommunsammanslagningar blir ekonomiskt lönsamma. I alla fall inte på kortare perspektiv. Det är då i så fall andra påvisbara stordriftsfördelar som ska klargöras.

I dagsläget med beaktande av befintlig prognos för skatteintäkter och landskapsandelar är det i alla fall klart att Sottunga kommuns ekonomi inte klarar av att upprätthålla framtida lagstadgade krav på service.

Det verkar också ologiskt att föreslå att kommunen påbörjar diskussion med annan eller andra kommuner som befinner sig i ett ännu större ekonomiskt utsatt läge.

I tidigare utredning har visats olika förslag på kommunindelningar och gemensamt är att tillräckligt många kommuner bör gå samman för att bli en ekonomiskt sett hållbar enhet.

Alternativ som diskuterats på Sottunga är bl.a. Södra skärgården, Föglö, Lemland-Lumparland, Södra Åland. Inga alternativ har hittills lett till vidare åtgärder. En södra Ålands kommun inklusive eller exklusive Mhamn blir i alla fall inte naturlig gräns mot en eventuell norra Ålands kommun. Där kan uppstå en onaturlig gräns inte enbart geografiskt sett, även gällande juridik och ekonomi.

Med stöd av resonemang ovan och med beaktande av tidigare utredningar är det klart att en större enhet blir mera hållbar på sikt i flera avseende. Däremot ger en sammanslagning av några perifera kommuner inga entydiga fördelar än för den kommun där centraladministrationen är. Det finns heller inga påvisbara ekonomiska fördelar med att genomföra kommunre-

Organ
Kommunfullmäktige i Sottunga

Sammanträdesdatum
18.2.2021

---

former i flera steg. En kommun, eller sammanslagna kommuner, bör också ha ett starkt och naturligt centrum, vilket på Åland är Mhamn. Därför är den på sikt mest hållbara lösningen att föreslå en lösning med en kommun på Åland, då inte i detta skede beaktat eventuella juridiska hinder som kan uppstå mellan landskapsregering och kommunen.

Hittills har det inte varit motiverande att kommunen satsar tid och resurser på att inleda diskussioner med kommuner som i alla fall inte ens tillsammans kan uppvisa en tillräckligt bärkraftig enhet.

Om en diskussion inleds nu har Sottunga bättre möjlighet att påverka sin framtida situation och bevaka lokala intressen än att invänta att kriskommunlagen träder i kraft.

Kommunsekreterarens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att Sottunga kommun inleder diskussion med landskapsregeringen med avsikten att arbeta för en kommun och servicestruktur som blir mest hållbar för Sottungas befolkning.

Beslut:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att Sottunga kommun anhåller av landskapsregeringen om att få medverka i utredning om framtida kommunstruktur. I detta skede ger kommunstyrelsen inga direktiv om vilken kommunstruktur är mest lämplig eller hållbar.

Kommunstyrelsen utarbetar förslag till nästa fullmäktigemöte angående utformning av skrivelse som riktas till landskapsregeringen.

KF § 42

Beslut:

Kommunfullmäktige beslöt att landskapsregeringen kontaktas, i syfte att diskutera en framkomlig väg i arbetet med kommunreform, varefter ärendet behandlas på nytt i kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

KS § 12

Diskussion fördes med ministrar och LR tjänstemän 8.2.2021. Vägledning för det fortsatta arbetet är att kommunen anhåller om extra landskapsbidrag och meddelar intresse för att ingå i en utredning om kommunsamgång.

Kommunsekreterarens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att Sottunga kommun anhåller om extra landskapsbidrag för att klara av lagstadgad verksamhet 2021 och 2022.

Kommunstyrelsen föreslår också för kommunfullmäktige att anhålla hos landskapsregeringen om en kommunindelingsutredning i landskapets regi för att utreda innebörden av ett eventuellt framtida samgående med Sydöstra skärgården och den kommunkonstellation som i tidigare utredning gått under namnet Södra Åland eller delar av dem.

Det är önskvärt att även en utredning av en eventuell samgång med Mariehamn kunde genomföras.

Det är också eftersträvansvärt att den nya kommunen kan uppvisa, även på sikt, en tillräckligt hållbar och bärkraftig enhet.

Beslut:

Enligt förslag.

KF § 9**Beslut:**

Kommunfullmäktige beslöt att Sottunga kommun anhåller om extra landskapsbidrag för att klara av lagstadgad verksamhet 2021 och 2022.

Samtidigt anhåller Sottunga kommun om att kvarvarande lån för radhuset Røjholm efterskänks.

Kommunfullmäktige beslöt också att anhålla hos landskapsregeringen om en kommunindelingsutredning i landskapets regi för att utreda innebörden av ett eventuellt framtida samgående med Sydöstra skärgården och den kommunkonstellation som i tidigare utredning gått under namnet Södra Åland.

Det är eftersträvansvärt att den nya kommunen kan uppvisa, även på sikt, en tillräckligt hållbar och bärkraftig enhet.

Paragrafen justerades omedelbart.

Organ
Kommunfullmäktige i Sottunga

Sammanträdesdatum
18.2.2021

KF § 10

Anmälningssärenden

Kommunstyrelsens protokoll 1/21
Ekonomisk rapport
Arbetsgruppen för att undersöka byggandet av ny butik
Reningsverket, analysrapport
Deponin, analysrapport
Fastighetsskötsel
Gästhamnen
Rapport från möte 8.2 med LR
Renovering i FAB Marklint
Samarbetsavtal Skolpsykolog
Inflyttningsboomen
Invånare, 99 pers. 1.1.2021
Undervisning i skolan hösten 2021?
Privata avlopp diskuterades

Beslut:

Antecknades för kännedom.

KF § 11**Amorteringsfrihet**

Kommunens ekonomiska situation kraftigt försämrad pga av minskade intäkter (skatter, landskapsandelar) och ökade skyldigheter (bl.a. KST) som kommunen inte får full kompensation för.

För att säkerställa att nödvändiga utbetalningar kan göras bör kommunens brukskonto få en kreditlimit.

Kreditlimit 50.000 €, tid 3 år, skuldränta 1,00 %, limitprovision 0,35%.
Exp. Avgift 550 €.

Amorteringsfrihet begärs för lånet som upptogs för vägförbättring. Avgift 250 €.

Deposition i placeringsfond bör överföras till brukskonto.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslöt enhälligt att koppla kreditlimit till kommunens brukskonto få en kreditlimit på 50.000 € och att amorteringsfrihet begärs för lånet som upptogs för vägförbättring. Fullmäktige beslöt också att deposition i placeringsfond överförs till brukskonto.

Anvisning för rättelseyrkande och besväransvisning

BESVÄRSFÖRBUD	
Vad förbudet grundar sig på	Eftersom nedan nämnda beslut gäller beredning eller verkställighet, kan kommunalbesvär enligt 112 § i kommunallagen inte anföras över beslut: Paragrafer: 1 – 3, 10
	Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt § 110 i kommunallagen kan framställas över beslutet. Paragrafer:
	Enligt 5 §, 1 mom, i förvaltningsprocesslagen kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut. Paragrafer och grunden för besvärsförbudet:

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE	
Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse.	Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Myndighet hos vilken rättelse yrkas, myndighetens adress och postadress: Kommunstyrelsen i Sottunga Sottunga kommun 22720 Sottunga Paragrafer: Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.
Rättelseyrkandets innehåll	Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

BESVÄRSANVISNING

Besvärsmyndighetens adress och besvärstid	<p>I nedan nämnda beslut kan ändring sökas genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkande kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av dem som är part eller kommunmedlem.</p> <p>Kommunalbesvär, paragrafer: 4 – 9, 11 Besvärstid: 30 dagar</p> <p>Adress: Ålands förvaltningsdomstol Torggatan 16 22100 MARIEHAMN</p> <p>Förvaltningsbesvär, paragrafer: Besvärstid, 14 dagar</p> <p>Adress: Ålands landskapsregering Box 1060 22111 MARIEHAMN</p> <p>Besvärstiden börjar från delfåendet av beslutet.</p>
Besvärsskrift	<p>I besvärsskriften skall uppges</p> <ul style="list-style-type: none"> - ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress - vilket beslut som överklagas - vilka ändringar som yrkas i beslutet - motiveringarna till att beslutet bör ändras. <p>Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och postadress anges samt en fullmakt från ändringssökanden.</p> <p>Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.</p>
Inlämnande av besvärshandlingar	<p>Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram under besvärstidens sista dag innan ämbetsverket stängs.</p>
Tilläggsuppgifter	<p>Detaljerad anvisning för rättelseyrkande/besvärshanvisning fogas till protokollsutdraget</p>